

LUONNETESTIN JÄRJESTÄMISOHJE

**Hyväksytty Palveluskoiraliiton hallituksessa 16.4.2021.
Voimassa 1.5.2021 alkaen.**

1. Luonnetestin osallistumisoikeus

Osallistumisoikeus on Kennelliiton tai sen hyväksymään koirarekisteriin merkityillä puhdasrotuisilla koirilla, jotka ovat viimeistään testipäivänä täyttäneet kaksi vuotta, mutta eivät vielä seitsemää, sekä ovat Kennelliiton määräysten mukaisesti rokotettuja ja tunnistusmerkittyjä.

Epäselvä tatuointi tai toimimaton mikrosiru estää koiran osallistumisen tapahtumaan. Tunnistusmerkinnän on oltava luettavissa tapahtumapaikalla tai osallistumisoikeus kyseiseen tapahtumaan ei täyty.

Luonnetestiin osallistuvasta koirasta on oltava mukana rokotustodistus ja alkuperäinen rekisteritodistus. Muusta kuin FCI:n hyväksymästä rekisteritodistuksesta tulee ilmetä, että se on American Kennel Clubin (AKC), Kennel Clubin (KC) tai Canadian Kennel Clubin (CKC) myöntämä.

Luonnetestin ja MH luonnekuvauksen välisen ajan tulee olla vähintään 42 vrk.

Tarkemmat tiedot osallistumisoikeudesta ja rajoituksista löytyvät luonnetestin säännöistä.

2. Koiramäärä

Tuomaripari saa testata korkeintaan 10 koiraa päivässä. Luonnetestiä ei tarvitse järjestää, mikäli testiin on ilmoittautunut vähemmän kuin 5 koiraa.

3. Koiranohjaajan ohjeistaminen ja testivarusteet

Testin aikana koiranohjaajan on noudatettava koetoimitsijan ja tuomarien ohjeita. Koiranohjaajalla on oikeus keskeyttää luonnetesti missä kohdassa hyvänsä. Luonnetestituomareilla puolestaan on oikeus keskeyttää testi koiranloukkaantumisen takia tai jos koira kuormittuu liiallisesti eikä palaudu kuormituksesta.

Jos koiran suoritus keskeytetään koiran tai ohjaajan loukkaantumisen takia, koiran tiedot jätetään tyhjäksi ja koepöytäkirjan lisätietokenttään kirjataan koiran nimi, rekisterinumero, sekä koira/ohjaaja loukkaantunut.

Ohjaajan on hyvä pukeutua säänmukaisesti ja valita tukevat, pitäväpohjaiset kengät. Koiralla tulee olla testissä tavallinen, kiinteä, riittävän leveä ja vahva kaulapanta, jossa lukko-osa ja d-rengas hinnan kiinnitykseen ovat metallia. Kahvapannat, metallipannat, pika- ja muovilukolliset, kuristavat ja puolikuristavat pannat eivät ole sallittuja. Pannan tulee olla kiristettävissä niin tiukalle, että koira ei varmasti saa vedettyä siitä päätään läpi. Tämän vuoksi kiristysvaraa on hyvä olla vielä reikä tai pari, vaikka panta tuntuisikin tiukalle. Taluttimen tulee olla tavallinen, kestävä ja noin 2 metrin mittainen, ja siinä on hyvä olla käsilenkki. Kelataluttimet, ns. fleksit eivät ole sallittuja. Pantaa tai talutinta voi tarvittaessa pyytää lainaan järjestäjältä.

Luonnetestiin osallistuva koira on ulkoilutettava ennen testiä siten, ettei se pääse tutustumaan testialueeseen.

Testikäyttöön soveltuvia pantoja

Tavallinen, sileä, kankainen tai nahkainen panta, normaalilla solkikiinnityksellä.

Ei testikäyttöön soveltuvia pantoja

Testiin eivät sovellu kuristavat tai puolikuristavat pannat, kahvapannat, metallipannat tai pika- tai muovilukolliset pannat. Kireydeltään sopiva panta ei saa myöskään olla liian ohut koiran kaulaan nähden.

4. Yleisön käyttäytyminen testin aikana

Yleisö ei saa liikkumisellaan tai äänillä häiritä testattavaa koirakkoa. Mahdolliset siirtymiset osioiden välillä on tehtävä nopeasti ja viivyttämättä ja yleisön on noudatettava tuomareiden ja toimihenkilöiden ohjeistusta. Toimihenkilöt käyvät ennen testiä tuomareiden kanssa läpi, minne yleisö sijoittuu ja pitävät tästä huolen testin aikana. Matkapuhelimet on pidettävä äänettömänä testin aikana.

5. Luonnetestipaikka

Luonnetestipaikka on varattava ja varmistettava ennen testin anomista. Osasuoritusten paikat on suunniteltava jokaiselle osasuoritukselle sopiviksi ja niiden paikat on sijoitettava niin, että kaikki kuormitukset ja uhat eivät tule samalta suunnalta. Testissä ammuttavat laukaukset tai koirien haukunta eivät saa häiritä kohtuuttomasti sivullisia, tarvittaessa tehdään kirjallinen ilmoitus poliisille.

Luonnetestiympäristö on aina ulkotiloissa ja luonnonvalossa. Testipaikan tulee olla koiralle turvallinen, testipaikan maapohja ja koirakon kulkuväylät on suunniteltava siten, että koiran nopeat väistöliikkeet eivät aiheuta sille ylimääräistä vaaraa. Ulkopuolinen liikenne tai -toiminta ei saa häiritä testisuoritusta (ei läpikulkuliikennettä, ei harjoittelutoimintaa lähialueella samaan aikaan). Vuoroaan odottavien koirien odottamis- ja ulkoilutusalue pitää olla riittävän etäällä testipaikasta.

Koiran rokotukset ja rekisteripaperit tarkastetaan ilmoittautuessa. Juuri ennen radalle tuloa tarkastetaan mikrosiru sekä narttukoiran kiima siten, että tilanne on tuomareiden nähtävissä.

6. Luonnetestiradan rakentaminen

Rata on rakennettava sopivaan maastoon. Rakentamisesta huolehtii järjestävä yhdistys. Radan on oltava valmiina noin tuntia ennen ilmoitettua testin alkamisajankohtaa, jolloin luonnetestituomarit ja ratamestari ehtivät tarkastamaan radan toimivuuden. Tarvittaessa on huolehdittava liukkauden torjunnasta.

Ratahenkilöstön on osattava tehtävänsä ja he ovat vastuussa osakokeiden ja niissä käytettävien laitteiden toimivuudesta. Tarvittaessa neuvoa voi kysyä etukäteen tuomareilta.

7. Luonnetestistä vastaavien henkilöiden tehtävät ja tarvikkeet

Ennen testiä

- testipaikan varaaminen
- mahdollisten viranomaislupien hoitaminen
- tuomareiden kutsuminen
- testin anominen Palveluskoiraliiton Virkku.net-koe- ja kilpailujärjestelmän kautta
- testivälineiden rakentaminen tai hankinta
- testiradan suunnittelu
- ilmoittautumisten vastaanottaminen, koirien osallistumisoikeuksien tarkistaminen ja kutsukirjeiden lähettäminen
- tuomareiden informointi, ajo-ohjeet ja aikataulu

ym.Testipäivänä

- testiradan rakentaminen
- testipaikan opasteista huolehtiminen
- erillisen arvostelutilan varaaminen tuomareille ja sihteerille
- tuomareiden ja toimitsijoiden, sekä harjoitus- ja koe-arvostelijoiden ruokailut ja kahvitukset sekä mahdollinen yleisön kanttiini
- koirien vastaanotto, rekisteripapereiden ja rokotusten tarkistaminen
- testin avaaminen ja tuomareiden esittely
- yleisön ohjeistaminen
- koirien pannaan ja tunnistusmerkinnän sekä narttukoirien kiiman tarkastus koiran tullessa radalle
- osasuorituksissa avustaminen ja radan kunnostus koirakoiden

väleissä Testin jälkeen

- matkalaskuista huolehtiminen ja päivärahojen ja matkakorvausten maksaminen sopimuksen mukaan tuomareille ja toimihenkilöille
- testipaikan purku ja siivous
- luonnetestipöytäkirjojen pistemäärien oikeellisuuden tarkistaminen ja tulosten lähettäminen tuomareille hyväksyttäväksi (Virkku.net)
- luonnetestin anomismaksun suoritus Palveluskoiraliitolle (Virkku.net)
- loppuselvitys yhdistyksen hallitukselle

Testipaikalla tarvittavat lomakkeet, viimeistä lukuun ottamatta on tulostettavissa Virkku.net-palvelusta

- esitetyt arvostelulomakkeet tai vaihtoehtoisesti tietokone, toimiva nettiyhteys ja tulostin
- muutoksenhakumenettely/ilmoitus erimielisyydestä-lomake
- vahinkoilmoitus purematapauksessa
- valionarvosäännöt eli luettelo roduista, joilta vaaditaan luonnetesti osaksi valionarvoa
- Kennelliiton yleinen muutoksenhakumenettely
- matkalaskulomakkeita
- Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä (jäljentävä lomake, tilattava showlinkistä)

Testipaikalle varattavaa välineistöä

- 9 mm starttiase, kuulosuojaimet ja tarpeeksi panoksia. On huomioitava tarvittavat luvat. On erittäin suositeltavaa, että on olemassa varalle toinen starttiase.
- pora, ruuvinväänin, puukko, vasara, ruuveja ja nauvoja
- jättesäkkejä, vahvaa teippiä
- nahkapihdit, joilla voi tehdä lisäreikiä pantaan

- kehänauhaa alueen rajaamiseen ja kulkureiteille, ja/tai spray-maalia
- mikrosirunlukija, (varaparisto/latauskaapeli) suositeltavaa myös varalukija
- kirkasta kontaktimuovia laminoituja rekisteritodistuksia varten
- toimistotarvikkeita, sakset, teippiä, kyniä, myös muoviin kirjoittava ohut permanent-tussi yms.
- osakokeissa tarvittava välineistö, kuvailut löytyvät kohdasta 13.
- päivystävän lääkärin ja eläinlääkärin yhteystiedot

Testipäivänä tarvittavan työväen, talkoolaisten sopiva määrä voi vaihdella. Jos testirata on helposti rakennettavissa ja purettavissa, talkoolaiset kokeneita ja varautuneita olemaan paikalla koko päivän, kolme tai jopa kaksikin henkilöä riittää. Neljä - viisi henkilöä kerrallaan on jo varmasti riittävä miehitys.

8. Testin järjestämiseen tarvittavat luvat

Tarvittaessa on hankittava maanomistajan tai testipaikan omistajan/haltijan lupa ja varausvahvistus. Luonnetesti on yleisötilaisuus, joten jos testipäivänä alueen toiminta poikkeaa huomattavasti normaalista toiminnasta, tehdään ilmoitus hätäkeskukseen/poliisille (tarkista oman alueesi käytäntö) ja mainitaan ampumisesta 9 mm:n paukkupanoksilla.

9. Luonnetestituomareiden varaaminen

Luonnetestissä on aina kaksi tuomaria. Testissä voi olla myös harjoitus- ja koearvostelijoita. Luonnetestituomareiden yhteystiedot löytyvät Kennelliiton ja Palveluskoiraliiton Virkku.net-koe- ja kilpailujärjestelmän sivuilta.

Harjoitus- ja koearvostelijat varaavat paikan kyseisen testin koetoimitsijalta, joka ilmoittaa asiasta tuomareille. Tuomarit vastaavat testin aikana harjoittelijoiden ohjaamisesta. Testipäivänä voi olla enintään kaksi harjoitus- tai koearvostelijaa, silloin he jakavat testin arvostelut keskenään. Harjoitus- ja koearvostelijat huolehtivat omista matkakuluistaan.

Tuomarina toimimisesta sovitaan ensin puhelimitse tai sähköpostilla. Jos asiasta on sovittu puhelimitse, tehdään vielä kirjallinen tuomarivahvistus sähköpostilla. Matkakulut ja majoitukset korvataan tuomareille Kennelliiton matkustussäännön mukaan ja maksutapa on sovittava etukäteen.

10. Luonnetestin anominen

Luonnetestit anotaan yksipäiväisinä Palveluskoiraliiton Virkku.net-koe- ja kilpailujärjestelmän kautta. Yhdistys täyttää koeanomuksen järjestelmän sivulla ja lähettää sen sähköisesti liitolle hyväksyttäväksi. Yhdistysten käyttöoikeuksista ja järjestelmän käytöstä on erilliset ohjeet (<http://www.virkku.net>).

Testianomukset tulee tehdä Virkku.net-palvelussa kulloinkin voimassa olevan anomisaikataulun mukaisesti. Ajantasaiset tiedot ja ohjeet anomuksen tekemiseen löytyvät Virkku.net-palvelusta.

Osallistumisrajoitus voidaan asettaa

- koiramäärälle
- vain nimetylle rodulle
- etusija nimetyllä rodulla/nimetyillä roduilla

Jos rotujärjestöjen alaosasto ei ole virallinen yhdistys, on pääyhdistyksen virkkukäyttäjän tehtävä

testianomus Luonnetestissä noudatetaan Kennelliiton yleistä jääviyssääntöä.

11. Ilmoittautumistapa ja ilmoittautumisten vastaanottaja

Luonnetestijärjestäjä voi itse päättää ilmoittautumistavan ja ohjeistuksen paikan varaamisesta. Ilmoittautuja varaa kokeeseen paikan ohjeen mukaan ja hänelle ilmoitetaan määräaika, mihin mennessä hänen tulee maksaa testin osallistumismaksu ja tehdä ilmoittautuminen Virkku.net -palveluun. Hänelle annetaan myös salasana Virkku.net-palveluun ilmoittautumista varten. Ilmoitusten vastaanottajan on tarkistettava koiran osallistumisoikeus.

12. Luonnetestin peruuttaminen

Luonnetesti voidaan peruuttaa, mikäli osallistujia ei ole riittävästi (alle 5/päivä) tai muusta erittäin pakottavasta syystä; katso Kennelliiton yleinen ohje kokeiden ja kilpailujen ajankohdan siirto tai peruuttaminen.

13. Osakokeiden järjestäminen ja niissä tarvittavat välineet

Välineistö ja ratasuunnitelma on hyvä tarkistuttaa tuomareilla etukäteen, varsinkin jos yhdistys on ensimmäistä kertaa testiä järjestämässä. Jokaisen osa-alueen kohdalla on kuvailtu siinä tarvittava välineistö. Tarkemmat osa-aluekuvaukset testin kulusta löytyvät Luonnetestin arvosteluohjeesta.

Tuomari ohjeistaa toimihenkilöt koiran tarkastukseen ennen testin alkua. Koira tarkistetaan siten, että koirakko on tuomarien nähtävissä. Jos koira arastelee tai väistää mikrosiruntarkastuksessa, voi ohjaaja lukea sirun itse, samoin tehdä narttukoiralle juoksutarkastuksen.

Luoksepäästävyys

Luoksepäästävyuden arviointiin ei tarvita erityisiä välineitä. Koiran luoksepäästävyttä arvioidaan koko testin ajan. Erityisen hyvin luoksepäästävyttä voidaan arvioida koiran tullessa testialueelle ja tuomareiden lähelle, alkuhaastattelussa, taisteluleikissä, puolustushalukokeen lopussa, terävyyskokeen lopussa ja pimeään huoneeseen päästettäessä.

Taisteluhalu

Taisteluhalun erikoiskokeena leikitään koiran kanssa. Testivälineenä voidaan käyttää puukapuloiden lisäksi mm. motivointipatukkaa, rätkiä, narupalloa jne. Tarvittaessa voidaan käyttää myös ohjaajan omaa esinettä.

Puukapuloiden tulee olla mieluiten kuorittua tai höylättyä luonnonpuuta, jossa ei ole oksia. Puukeppiä tulee olla erikokoisia erikokoisille koirille, pituudet vaihdellen noin 30-50 cm välillä ja halkaisijaltaan noin 1-4 cm.

Taisteluhalukokeen tulisi olla ensisijaisesti koiran ja tuomarin välistä leikkiä, toissijaisesti ohjaajan ja koiran välistä leikkiä. Jos koira ei leiki tuomarin kanssa, annetaan leikkämismahdollisuus ohjaajalle.

Toimintakykykoe uhan alla

Toimintakykykoe uhan alla suoritetaan ns. "kelkkakokeena". Tuomari vetää ihmisen ylävartalon muotoista hahmoa asteittain lähemmäksi koira, koiran kestäkyvyn mukaan.

Edestä hahmo muistuttaa ihmistä, mutta muutoin se on tunnistamaton, koska koiralle tutut ihmismäiset liikkeet ja haju puuttuvat. Hahmo on puettu erillisiin tummahkoihin vaatekappaleisiin niin, että sen voi riisua. Se on kiinnitetty ahkioon tai jalaksille. Hahmo on korkeudeltaan ja leveydeltään noin 50-65 cm, eikä se saa olla liian painava vedettäessä. Hahmoon kiinnitetyn joustamattoman narun pituus on vähintään 25 m. Vaatteiksi sopivat avautuva takki ja pipo. Hahmolla ei ole silmiä eikä suuta. Olisi hyvä, jos tarvittaessa hahmon voi purkaa matalaksi.

Hahmo on asetettu paikalleen ennen koirakon saapumista suorittamispaikalle. Kokeen alussa se on piilossa koiralta tai kallistettuna taaksepäin, niin ettei se näy. Piilo voi olla pensaikko, mäennyppylä tai rakennuksen kulmaus. Hahmon esiin tulon jälkeen koiran on pystyttävä näkemään se koko ajan sitä vedettäessä. Yleisön on sijoitettava siten, että se ei ole hahmon takana.

Ensimmäisen nykäisyn tulee aiheuttaa ääni, joka kiinnittää koiran huomion, hahmo voi vaikkapa kaatua vanerilevyn tai vastaavan päälle. Liikkuessa hahmo ei saa pitää muuta ääntä kuin mitä maata pitkin vedettäessä kuuluu.

Osakokeen jälkeen hahmo voidaan siirtää tuomarin pyynnöstä pois näkyviltä, jotta se ei haittaa koiran toimintaa jatkossa.

Osiota aloitettaessa tuomari ohjeistaa ohjaajan. Ohjaajan tulee seisoa tukevasti paikoillaan ja pitää taluttimen päästä kiinni, olla puhumatta ja katsoa lähestyvää hahmoa, ei koira. Osion aikana ohjaaja saa puhua vain tuomarin luvalla.

Tuomarit voivat tarvittaessa suorittaa lisäkokeita toimintakyvyn arvioimiseksi.

Puolustushalu

Koe toteutetaan tuomarin hyökkäyksenä kohti koirakkoa. Yleisön sijoittuminen on huomioitava siten, että hyökkäys ei tapahdu yleisön joukosta. Hyökkäävä tuomari on piiloutuneena esim. rakennuksen kulman tai puun taakse ja toinen tuomari antaa ohjaajalle toimintaohjeet. Ohjaajalle näytetään taluttimen sopiva mitta ja turvallinen ja luja tapa pitää taluttimesta kiinni hyökkäyksen aikana. Hyökkäyksessä voidaan käyttää esim. lehtipuusta tehtyä, 100 -150 cm pitkää, taipuisaa piiskaa, joita on hyvä varata useampia eri mittaisia.

Ohjaaja lähtee kävelemään määrätystä paikasta kohti piiloutunutta tuomaria. Tuomari hyökkää piilosta kohti koirakkoa, tuomarin tullessa näkyville tulee koiranohjaajan välittömästi pysähtyä ja pysyä paikallaan. Hyökkäys tehdään koiran kestokyvyn mukaan. Tarvittaessa koira kytketään tukevaan, ei-liukkaaseen noin 10 metrin pituiseen varmistusliinaan.

Kovuus

Koe toteutetaan kahdessa jaksossa, joiden välille muodostuu tauko. Ensimmäisessä vaiheessa koiralle aiheutetaan psyykkinen epämiellyttävyys. Toisessa vaiheessa koira tuodaan uudestaan samaan paikkaan, mutta sille ei aiheuteta minkäänlaista ärsykettä. Jaksojen välisen ajan on oltava suhteessa koiran kokeman epämiellyttävyden suuruuteen.

Koe suoritetaan haalaria tai tylppäpäistä, kokoontaitettavaa sateenvarjoa apuna käyttäen. Haalaria käytettäessä esimerkiksi rakennuksen nurkalle asennetaan rissa tai kiinteä rengaskoukku. Haalariin kiinnitetään ns. hartiapuu, jossa on kiinni noin 20 m pitkä vetonaru. Kokeen alkaessa koiran ohjaaja kulkee selvästi merkittyä reittiä suoraan kohti haalaria, ideaalilanteessa koira kävelee ohjaajan edellä. Kulku tulee suunnitella siten, että koiralla olisi kävelymatkalla mahdollisimman vähän muuta mielenkiintoa, kuin edessä oleva haalari. Haalari vedetään tuomarin toimesta tai tuomari merkistä.

Käytettäessä sateenvarjoa, piiloutuu toinen tuomari nurkan tai vastaavan esteen taakse. Koira kulkee ohjaajansa etupuolella kuten haalarikokeessa.

Väistöalueiden tulee olla koiralle turvallisia, myös alustan materiaali on huomioitava.

Toisessa vaiheessa ohjaaja ja koira palaavat samaan paikkaan, jolloin arvioidaan ärsykkeen vaikutusta koiran käyttäytymiseen.

Temperamentti

Temperamenttikokeessa koiralle aiheutetaan yllättävä takaapäin tuleva ääniärsyke (takaa-ajo). Kokeessa ohjaaja kulkee koiran kanssa selkeästi merkittyä kävelylinjaa pitkin, pitäen kiinni taluttimen päästä. Koiran ja ohjaajan takaa lasketaan rämisevä tynnyri siten, että räminä alkaa koiran takaa ja lisääntyy lähestyessä koira. Ohjaaja jatkaa kävelyä selvästi merkittyä linjaa pitkin, kunnes tuomari antaa ohjeen kääntyä takaisin.

Kokeessa käytettävä äänilähde voi olla metallitynnyri, jonka sisälle on laitettu kiviä ja metalliosia ääntä antamaan. Tynnyri vedetään tai työnnetään alas laskusiltaa pitkän narun avulla, tuomarin merkistä. Tynnyrin alas vetävä henkilö sijoitetaan mahdollisimman suoraan koiran ja tynnyrin etenemissuuntaan. Mikäli kokeen suorittamisessa käytetään tynnyrin alas työntävää henkilöä, on hänen sijoitettava siten, ettei hänen toimintansa häiritse koira. Kokeen lopussa koira ja ohjaaja tutustuvat räminän aiheuttaneeseen tynnyriin tuomarin ohjeiden mukaan.

Toimintakykykoe ilman uhkaa

Toimintakykykoe ilman uhkaa suoritetaan ns. "pimeässä huoneessa". Koiran saa päästää huoneeseen vain tuomari tai harjoitus- tai koearvostelija. Kokeen aikana huoneessa ovat koiran lisäksi vain tuomarit, harjoitus- tai koearvostelija joko ohjaaja.

Huone on suunniteltava ja rakennettava niin, että se on koiralle mahdollisimman turvallinen. Tila ei ole täysin pimeä, vaan hämärä. Mahdolliset ikkuna-aukot on peitetty vaikkapa mustilla jätensäkeillä, joita raottamalla voidaan säädellä

valon määrää. Huoneessa on oltava esteitä, jotka koira pystyy kiertämään. Tähän tarkoitukseen käyvät esim. tuolit. Koiran täysin suoraviivainen eteneminen ohjaajan luokse pyritään estämään. Lattiapinnan materiaalin tulee vaihtua, voidaan käyttää lattialle levitettyä muovia, pressua tai vastaavaa. Koiran kulkeman matkan huoneessa tulee olla vähintään 10 metriä. Pimeässä huoneessa pitää olla ohjaajaa varten tuoli ja huoneen ulkopuolella koira varten lyhyt noin 1 m mittainen sileä liinan pätkä ilman lukkoja.

Tuomari ohjeistaa ohjaajan ja koiralle saa puhua vain tuomarin ohjeiden mukaan.

Arvioitaessa koiran ominaisuuksia voivat tuomarit halutessaan suorittaa lisäkokeita.

Terävyys

”Seinäkoetta” varten seinään kiinnitetään, noin 30-40 cm korkeudelle, erittäin tukevasti noin 60–70 cm mittainen, muovitettu vaijeri tai vastaava, jonka päässä on niin sanottu varmistettu palohaka, joka ei pääse avautumaan vahingossa. Seinän on oltava maahan asti ulottuva ja korkeudeltaan ja leveydeltään sellainen, että koira ei voi vahingoittaa itseään osion aikana. Koiran kiinnityspaikan on oltava suoralla seinällä, ei nurkassa eikä kulmassa. Yleisön sijoittuminen on huomioitava siten, että hyökkäys ei tapahdu yleisön joukosta, eikä yleisö häiritse koiran suoritusta.

Koe alkaa, kun ohjaaja kytkee koiran seinään tuomarin ohjeiden mukaisesti. Ohjaaja ”hylkää” koiran paikalle puhumatta sille tai silittämättä sitä ja poistuu näkymättömiin tuomarien ohjeistamaan paikkaan. Hyökkäyksen aloittamishetki riippuu koiran käyttäytymisestä ja se suoritetaan yksilöllisesti koiran mukaan. Hyökkäyksessä voidaan käyttää lehtipuusta tehtyä, 100-150 cm pitkää taipuisaa piiskaa, joita on hyvä varata useampia eri mittaisia. Ratsupiiskakin käy. Ohjaaja palaa koiran luo tuomarin ohjeiden mukaan.

Hermorakenne

Hermorakennetta arvioidaan koko testisuorituksen ajan, erillistä erikoiskoetta ei ole.

Laukauspelottomuus

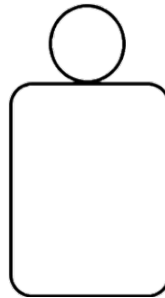
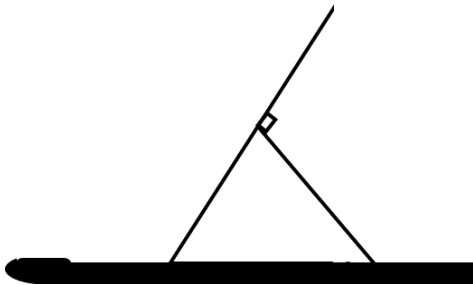
Laukauspelottomuus testataan aina testin viimeisenä osasuorituksena. Koiran laukauspelottomuus testataan ampumalla 9 mm paukkupanoksilla vähintään kaksi ja enintään viisi laukausta kullekin koiralle. Laukaukset ammutaan

n. 20–50 metrin etäisyydeltä, huomioiden ympäristöolosuhteet, kuten maaston kaikupohja. Ampuja sijoitetaan koiralta näkymättömiin, koiran ja ohjaajan kulkusuunnan etupuolelle. Jokainen laukaus ammutaan tuomarin erikseen antamasta merkistä. Maaston pitää olla sellainen, että tarvittaessa ampuja voidaan pyytää esiin ja silloin koiralla pitää olla suora näkyvyys ja kulkureitti kohti ampujaa.

Laukauksia ei suoriteta ihmisjoukosta. Ampujalla tulee olla tarvittavat suojaimet, sekä mielellään vara-ase.

Suuntaa-antavia mallikuvia

Esimerkkikuva kelkasta:

Luonnetestin kelkka

Koko korkeus 50-65

cm

Kelkkaosan pituus n. 60-75 cm,
materiaalivesivaneri

Kelkassa laatikkorakenne

- helpottaa varastointia
- helposti purettavissa